

Kvalitet i Steinkjerskolen

Skolene i Steinkjer er preget av stor variasjon i størrelse, resultater, areal, bygningsmasse og beliggenhet. Vi finner alt fra byskoler til skoler i bygdesentra og små grendeskoler. Elevtallet varierer fra rundt 35 til over 360 på barnetrinn, og 70 til over 500 elever på ungdomstrinn.

For elevene handler kvalitet i skolen i stor grad om god læring og et godt læringsmiljø. For å oppnå dette trenger skolene blant annet gode og stabile arbeidsmiljø og godt foreldresamarbeid. I Steinkjer er det god kvalitet både i små og store skoler. Det er dermed ikke grunnlag for å hevde at store skoler er bedre enn små, eller omvendt. Lokale undersøkelser viser ingen tydelig sammenheng mellom skolestørrelse og læringsmiljø. Dette støttes også av en rapport fra Høgskolen i Innlandet (Nordahl, 2022).

Likevel er det organisatoriske utfordringer med skoler hvor ressurser er begrenset til et minimum. Skolene i Steinkjer har i mange år hatt relativt høy bemanning per elev sammenlignet med andre kommuner, men i de siste årene er dette endret. De siste kostratall viser at Steinkjer kommune ligger på gjennomsnitt for kostragruppe 9 (sammenlignbare kommuner) når det gjelder utgifter til skole. De siste beregninger på bemanning viser at vi balanserer på lærernorm. Økningen i elever med vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring fra 2021 til 2024 i Steinkjer er på 18 % (GSI). Det kan være et tegn på utfordringer i tilrettelegging av opplæringen, men samtidig har man flere elever med store omfattende hjelpebehov med "en til en" oppdekning. Dette gjenspeiles i økningen i behov for personlig assistanse som er på 28% i samme periode (GSI). Utviklingen kan bety at det er behov for økt bemanning i den enkelte skole om Steinkjer kommune skal nå målet om "En trygg og god oppvekst i Steinkjer – for alle" (Steinkjer kommunes oppvekststrategi).

Profesjonsfellesskap

Læreplanverket vektlegger at skolen skal være et profesjonsfaglig fellesskap, der ansatte og ledere samarbeider, reflekterer og utvikler sin praksis (udir.no). Slike fellesskap skaper en felles kultur og gode relasjoner, og er avgjørende for kvalitetsutvikling. I Steinkjer er dette et sentralt satsingsområde.

En robust personalgruppe gir økt fleksibilitet i driften, og bidrar til kontinuitet og kvalitet. Skolene opplever stadig mer komplekse behov, og bred kompetanse er derfor avgjørende – både pedagogisk, sosialfaglig og spesialisert. Sektoren har tidligere uttrykt bekymring grunnet små personalgrupper og den sårbarheten dette kan medføre, eksempelvis i budsjettkommentarene i årsbudsjett i 2024 økonomiplan 2024-2027:

Flere mindre skoler gir flere små profesjonsfellesskap og enkelte skoler har så få ansatte at arbeidsmiljøet utfordres. Flere ansatte ønsker seg over til større enheter for å få flere kolleger og dermed tilhøre et større profesjonsfellesskap. Dette skaper mindre stabilitet på de minste skolene. I tillegg er det tidvis svært krevende å få tak i vikarer og det har vært nært at sektoren har måttet stenge skoler grunnet manglende bemanning. Tilbakevendende fokus på endring i skolestruktur utfordrer arbeidsmiljøet og kan medvirke til å øke utfordringene med rekruttering. Antall søkere på

ledige lærerstillinger i kommunen er dramatisk redusert de senere år. Sektoren erfarer at redusert tilgang på personer med rett kompetanse allerede påvirker driften av skolene og elevene negativt. Dette er en utfordring vi vil merke mer av fremover og Steinkjer kommune bør tilpasse driften for å møte fremtiden. Flere av skolene har hatt og får en stor nedgang i antall elever. Steinkjer kommune har et lavt antall elever på skolene sett opp mot andre kommuner (Steinkjer kommune, 2023)

Budsjettet i 2024 gav et stort nedtrekk i ressursene på skolene hvor de minste skolene fikk redusert sin ramme med over 20%.

Ressurser og forutsigbarhet

Våren 2025 skrev rektorene i Steinkjer et innlegg i Trønderdebatt og Trønder-Avisa, hvor de påpekte at stadige kutt i bemanning og ressurser svekker muligheten for å opprettholde god kvalitet (t-a.no, 25.03.25). Det påpekes i innlegget at alle elevene trenger å møtes med ulik kompetanse og at elever på mindre skoler også har behov for annen kompetanse enn lærerkompetanse. De etterlyser en mer forutsigbar struktur og ressurstilgang som verner om kjerneaktiviteten og ikke utsetter skolene for unødvendig støy og forstyrrelser.

Rapporten “En skole for vår tid” peker på forutsigbarhet som et fellestrekk ved skoler som over tid leverer god kvalitet (Ekspertgruppe for skolebidrag, 2021). En av de viktigste faktorene for kvalitet i skolen er ansatte og ansatte sine relasjoner til elevene. Forutsigbarhet for ansatte og elever gir bedre lærings- og arbeidsmiljø, og gjør det mulig å rette fokus mot det som betyr noe: elevenes faglige og sosiale utvikling i et trygt miljø. Skolens doble formål, danning og utdanning, må prioriteres og balanseres.

Artikkelen “Gode relasjoner skaper trygge og gode skolemiljø” fra Utdanningsdirektoratet (2024) understreker viktigheten av gode relasjoner i skolen, og at gode relasjoner bidrar til trivsel, god psykisk helse, læring, faglig utvikling, engasjement og motivasjon - som er viktige faktorer for kvalitet i skolen. Flere ansatte med god relasjon til elevene vil kunne gi mindre sårbarhet.

Fremtidige kompetansebehov

Behovet for personlig assistanse og tilrettelagt opplæring øker, som vist tidligere. Dette krever både tilstrekkelig bemanning og bredere kompetanse. Spesialpedagoger, sosialfaglig personale og andre fagpersoner med kompetanse på barn og unge vil være viktig fremover.

Selv om elevtallet synker noe, står vi foran en nasjonal lærerkrise. Mange lærere nærmer seg pensjonsalder – i Steinkjer er ca. 20 % av lærerne over 57 år (ressurstildeling skole Steinkjer kommune, 2025). Samtidig utdannes det for få nye lærere – kun rundt 30 lærerstudenter per kull ved Nord universitet (Nord universitet). Nyutdannede lærere kommer inn i yrket med få undervisningsfag, noe som er krevende for små skoler hvor lærere må undervise i de fleste fag for å møte skolens krav til kompetanse. I Steinkjer vil dette medføre ansatte med arbeidssted på flere skoler eller flere ansatte med deltidsstillinger. Derfor må vi bruke kompetansen vi har mest mulig effektivt, og satse mer på etter- og videreutdanning gjennom nasjonale ordninger. Det er avgjørende for at skolene skal kunne møte framtidens behov. Flere elever samlet under samme tak vil kunne gi

bedre tilgang på nødvendig kompetanse, bedre kapasitetsutnyttelse og økt mulighet for heltidsstillinger.

Kvalitetsoppsummering Steinkjer kommune

Generelt sett er det slik at de fleste elevene i Steinkjer trives på skolen og har et godt læringsutbytte. Likevel synliggjør resultater at det er en stor variasjon i læringsresultater i skolene. Sektor skole vil høsten 2025 komme med ny kvalitetsmelding hvor vi går grundigere gjennom resultater og tiltak.

Læring

På resultatene fra nasjonale prøver på 5. trinn høsten 2024 ligger Steinkjer kommune over nasjonalt snitt på to av de grunnleggende ferdighetene, lesing og regning. To av tiltakene (5 og 6 i tabell under) for kvalitetsutvikling vedtatt i tiltaksplanen for 2024-2025 har sektor skole hatt fokus på inneværende skoleår:

5	Utvikling av undervisning og læring (mellomtrinn og ungdomstrinn) - Mer tverrfaglig, praktisk og mestringsbasert undervisning - Skolebasert kompetanseutvikling og iverksetting av tiltak som skal føre til bedre læringsresultater og læringstrykk - Skoler med svake resultater over tid skal få tettere oppfølging av sektor - Gjennomføring av nasjonaleprøver, kvalitetssikring av praksis - Oppfølging av En mer praktisk skole — Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn
6	Innsats for å heve leseferdighetene - Måles gjennom positiv utvikling på mestringsnivå 1 (under 20%) på NP 5.trinn og mestringsnivå 1 og 2(Under 25%) på 8.trinn - Fornye og arbeide etter skolebiblioteksplanen i Steinkjer kommune - Utvikle verktøykassen for leseopplæring - Systematisk observasjon av lesing (SOL) gjennomføres på alle elever minimum en gang i løpet av små-, mellom-, og ungdomstrinn

Diagrammet under viser grunnskolepoeng 10.trinn i Steinkjer kommune sammenlignet med nasjonale tall. Vi ser her at resultatene for Steinkjer ligger lavere enn nasjonalt:

Utvikling i grunnskolepoeng

For skoleårene 2019-20, 2020-21 og 2021-22 er grunnskolepoeng kun basert på standpunktkarakterer. NB: Y-aksen starter ikke på null.

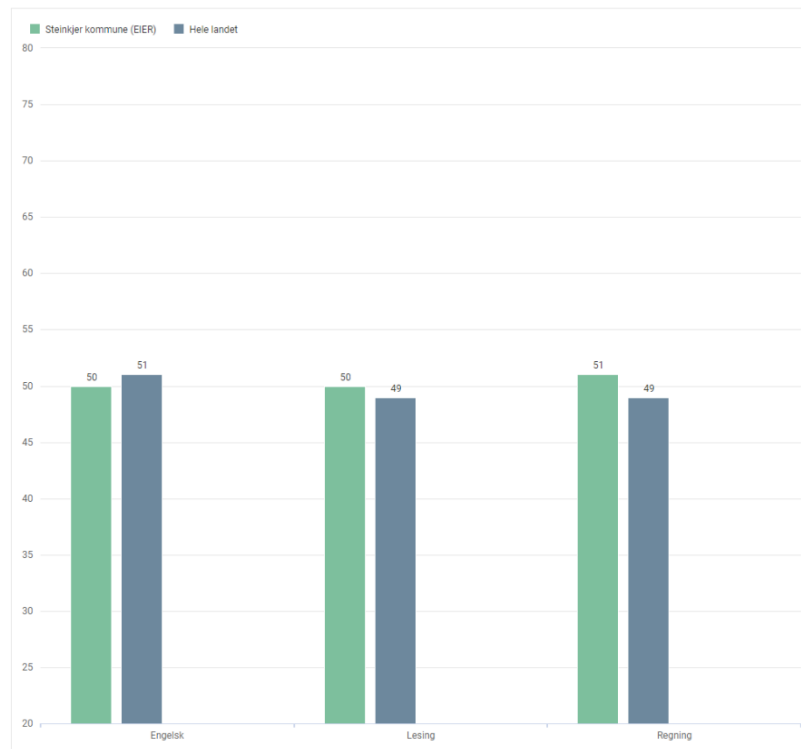

Steinkjer kommune (EIER), Alle eierformer

Elevene i Steinkjer presterer meget bra på nasjonale prøver 5.trinn høsten 2024. Dette er uttrykk for god kvalitet i skolene, stabilitet og tydelig satsning over år på begynneropplæring:

Skalapoeng – Alle prøvetyper – 5. årstrinn

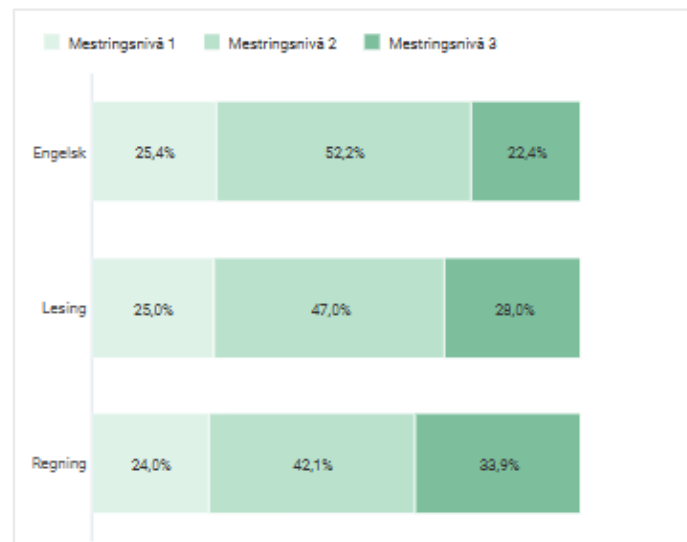
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

2024-25, Hele landet, 5. årstrinn, Alle prøvetyper, Alle eierformer, Alle kjønn

Mestringsnivåer – Alle prøvetyper – 5. årstrinn

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

2024-25, Steinkjer kommune (EIER), 5. årstrinn, Alle prøvetyper, Alle eierformer, Alle kjønn

Mestringsnivåer – Alle prøvetyper – 8. årstrinn

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

2024-25, Steinkjer kommune (EIER), 8. årstrinn, Alle prøvetyper, Alle eierformer, Alle kjønn

På nasjonale prøver 8.trinn viser resultatene at det er behov for videre søkelys på området for å oppnå ønsket resultat. Tiltak er iverksatt i løpet av skoleåret med tettere oppfølging av alle skolene og med spesielt søkelys på skoler med utfordringer over tid.

Læringsmiljø

Læringsmiljø, sammen med læring, de viktigste indikatorene for kvalitet i skolen.

Kjennetegn på et godt læringsmiljø

Steinkjer kommune sin plan for et trygt og godt skolemiljø, som ble vedtatt revidert i HOK 22.11.2023 viser til noen faktorer som er sentrale i arbeidet for et godt skole- og læringsmiljø, de peker på:

- God ledelse, organisasjon og kultur for læring på skolen
- Positive relasjoner mellom elev og lærer
- Positive relasjoner og kultur for læring blant elevene
- Lærers evne til å lede klasser og undervisningsforløp
- Godt samarbeid mellom skole og hjem

Planen legger føringer for kommunenivået og skolenes arbeid for et trygt og godt skolemiljø. Denne planen er med på å sikre at vi oppfyller lovkravene som ligger i oppl. Kap.12. Revideringen har gjort handlingsplanen om til "Veileder for inkluderende skolefelleskap", som nå er ute på bearbeiding blant ansatte og SU i skolene. Denne er klar for politisk orientering høsten 2025. Revideringen er gjort ut fra tiltak i tiltaksplanen i kvalitetsmeldingen for skoleåret 2024-2025.

1

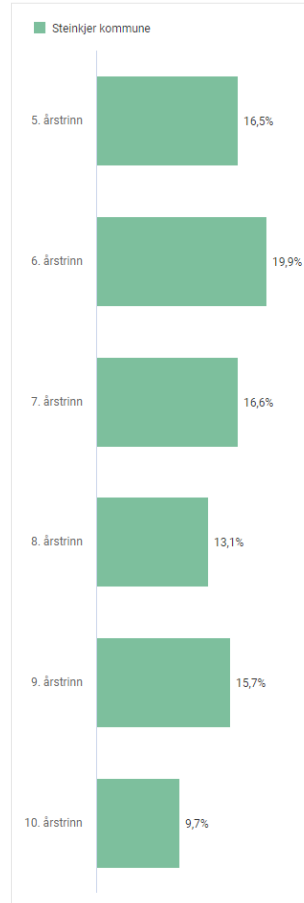
Revidere handlingsplan for et trygt og godt skolemiljø

- Forsterke innsatsen for å sikre et trygt og godt læringsmiljø for alle gjennom et grundig og godt arbeid med handlingsplan
- Nullvisjon mot mobbing tydeliggjøres
- Skoler med utfordringer knyttet til læringsmiljø følges opp tettere av skoleeier.
- Innarbeide nye nasjonale retningslinjer for ansattes handlingsrom

Mobbing

Andelen elever som oppgir at de er mobbet på skolen er for høy, dette gjelder både for 7.trinn og 10.trinn. I tillegg oppgir et høyt antall elever på 10.trinn at de er mobbet av voksne på skolen. Samtidig ser vi at gode grep gi resultater i læringsmiljøet.

Mobbing på skolen – Alle trinn

2024-25, Steinkjer, Alle trinn, Mobbing på skolen, Alle eierformer, Alle kjønn

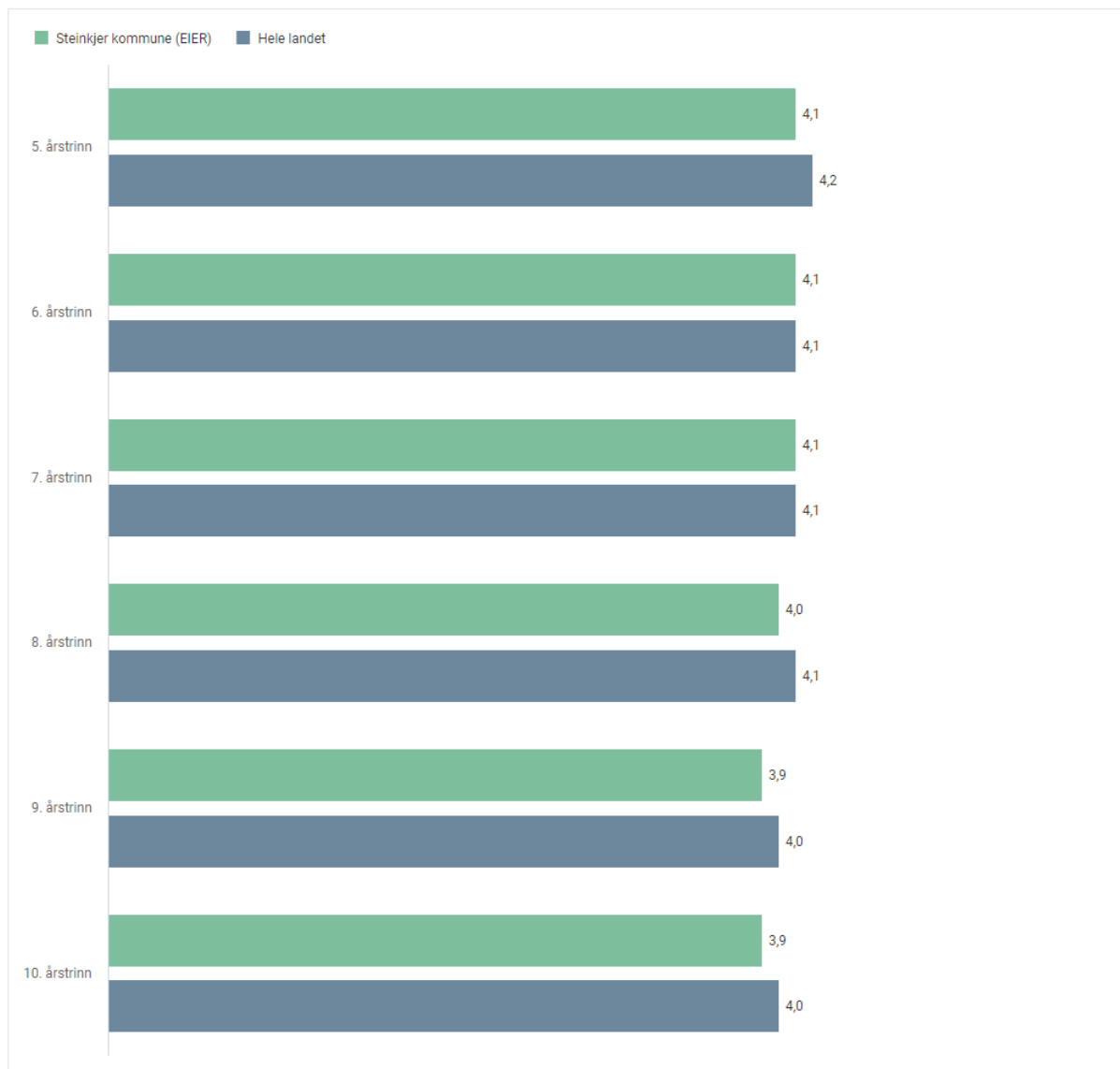
På årets 10.trinn svarer betydelig færre at de har blitt utsatt for mobbing, enn de gjorde på 9.trinn. Det er ulikhet mellom skolene, men det kan ikke påvises sammenhenger mellom størrelse. Mobbing kartlegges blant annet via elevundersøkelsen (Udir.no). Dette er definisjonen elevene blir presentert for i Elevundersøkelsen:

«Med mobbing mener vi gjentatte negative handlinger fra en eller flere sammen, mot en elev som kan ha vanskelig for å forsvare seg. Mobbing kan være å kalle en annen stygge ting og erte, holde en annen utenfor, baksnakke eller slå, dytte eller holde fast.»

Trivsel

Elevundersøkelsen viser at Steinkjer elevene i stor grad trives godt i skolen. Trivselen ligger på nivå med landet.

Trivsel – Alle trinn

2024-25, Steinkjer kommune (EIER), Alle trinn, Trivsel, Alle eierformer, Alle kjønn

KILDELISTE

Ekspertgruppe for skolebidrag. (2021). En skole for vår tid.

https://www.regjeringen.no/contentassets/0f38964bb67f4259b74967911799bdac/en-skole-for-var-tid_v5.pdf

Steinkjer kommune. (2023). Økonomiplan 2024–2027. Hentet fra

https://pub.framsikt.net/2024/steinkjerny/bm-2024-steinkjer_kommune_-_%F8konomiplan_2024_-_2027#/budsa/orgstructuremain/20

Trønder-Avisa. (2025, 15. april). En Steinkjerskole i krise. <https://www.t-a.no/en-steinkjerskole-i-krise/o/5-116-2126462>

Utdanningsdirektoratet. (u.å.). Statistikk. Hentet fra <https://analysebrettet.udir.no/grunnskole-nokkeltall-barneskole?Eierform=Alle%20eierformer&FylkeFilter=&Skole%C3%A5r=> og <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikkbank/>

Utdanningsdirektoratet. (2024). Gode relasjoner skaper trygge og gode skolemiljø.

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/fremme-et-godt-skolemiljo-og-forebygge-krenkelser/relasjoner/>